

Forpligtelse, som en Gang er bleven paa-
lagt Kommunerne, over paa Lærerne. En
Lærer kan have lige saa vanskeligt ved at
holde Skolen ren som Kommunen. Man
har fremhævet som Kuriositet, hvorledes et
Par Koner kunde komme op at trættes
med hinanden, men det er ikke nok til at
forandre en Lov. Desuden faar man jo
heller ingen Garanti imod, at noget lignende
kan ske i Fremtiden, selv om denne
Forpligtelse flyttes over paa Læreren. Naar
den endelig skal flyttes over paa Læreren
igen, synes jeg, man i det mindste skulde
give ham en saadan Betaling, at han ikke
skulde lægge Penge til af sin egen Lomme.
Man kunde have gaaet den Vej, da det er
opgjort i alle Kommuner, hvad de have
maattet betale for at faa Skolerne gjort
rene i 1907, at man havde sagt: „Vi ville
ikke have det Besvær længere, men ville
give Læreren den Sum, det bliver for hvert
Klasseværelse, og saa lade vi ham faa For-
pligtelsen“. Det er der ikke stillet Forslag
om, men Mindretallet har stillet Forslag
om at yde dem 100 Kr., og det tror jeg
er den almindelige Betaling de fleste Sted-
er; det har det kostet i vor Kommune.
Naar Læreren faar det, maa han selv om,
hvorledes han faar Arbejdet gjort. At
holde Pige for 75 Kr. er der vel ingen,
der for Alvor tænker paa, og naar en
Lærer har 900 Kr. i Løn, har han heller
ikke Raad til at give det halve ud for at
holde Pige. Det er jo heller ikke alminde-
ligt i andre Samfundsklasser, at Folk med
900—1,000 Kr. i Indtægt kunne holde Pige,
thi der maa Konerne selv gøre det Ar-
bejde. Havde Lærerne beholdt deres Jord-
lod, kunde de ogsaa have holdt Pige.
Det skulde de have gjort, men de gjorde det
ikke. Jeg beholdt min, saa længe jeg kunde.

Saa kommer jeg til Friskolerne. Der
har jeg ikke meget at sige. Jeg har intet
imod, men finder det ganske naturligt, at
naar vi forbedre Kaarene i Folkeskolen,
bør man ogsaa skaffe en bedre Adgang for
Folk, der synes derom, til at faa deres
Børn i Friskoler. Det har jeg intet imod,
skønt der er den Forskel her, at hele Løn-
ningsforhøjelsen kommer Læreren i Folke-
skolen til gode. Der er ingen Sikkerhed
for, at Friskolelæreren faar den forhøjede
Løn, for den gives til Beboerne, men ikke
til Læreren.

Saa kommer jeg til det sidste og vig-
tigste Punkt, Ændringsforslag Nr. 40 om
Lærernes Afskedigelse. Der kan jeg ogsaa
i alt væsentligt slutte mig til det ærede
Medlem for Bornholm (Ingvard Jensen).

Jeg tør ikke — jeg siger med Villie tør —
gøre mig medansvarlig for at udsætte en
Lærer for at faa Afskedigelse uden at
have forset sig paa noget som helst Punkt,
hverken i sin Embedsgerning eller i sit Liv
og Vandel. Hvis der kun var Tale om, som
det er sagt fra flere Sider, at afskedige
ubrugelige og uduelige Lærere, var det
noget helt andet, men derom tales der
ikke et Ord. Der siges bare, at han skal
være kommen i Misforhold til sin Stilling
som Lærer, men der staar ikke, om det
skal være ved egen eller ved andres Skyld.
Hvad siger den eneste af de officielle
Ordførere, der har været rigtig tilfreds
hermed, om en Lærer, som lader sig vælge
til Folketingsmand? Er han ikke kommen
i et temmelig misligt Forhold til sin Stil-
ling som Lærer, naar han aldrig kommer
i Skolen? (Berntsen: Saa bør han gaa!)
Men hvor skal han da gaa hen? Jeg er
sikker paa, at mange af de Lærere, som
ere Folketingsmænd, før eller senere ville
faa Valget mellem enten at nedlægge deres
Mandat som Folketingsmænd — eller ikke
at søge Afsked, for det behøver man ikke
mere, men faa Afsked. Men det synes jeg
lige godt er lidt haardt. Der er talt og
skrevet saa meget om den Ting, og jeg
ved af personlig Erfaring, at Beboerne
blive trætte og kede af den evindelige
Skiften Hjælpelærere en eller to Gange hvert
eneste Aar, og det er ikke uden Grund
(Sabroe: Giv dem en ordentlig Løn!). Det
kender det ærede Medlem slet ikke noget
til, det er ikke Lønnen, det drejer sig om.
Jeg gav netop den højeste Løn, nogen gav,
og holdt de bedste Hjælpelærere, jeg kunde
faa, men jo bedre Hjælpelærere man holder,
jo daarligere holder man fast paa dem,
desto lettere faa de Embede i Folkeskolen.
Naar jeg havde haft en saadan Lærer et
halvt eller højst et Aar, blev han altid
ansat som selvstændig Lærer et eller andet
Sted.

Jeg tror dog ikke, der her er tænkt
paa de Lærere, der ere Folketingsmænd,
men kun paa de Forhold, hvor Lærerne
og Beboerne komme i Misforhold til hin-
anden. Jeg kender et bestemt Eksempel,
hvor Beboerne, inden den ny Lærer havde
været i Embede $\frac{1}{2}$ Aar, havde taget hvert
eneste Barn ud af Skolen, skønt der ikke
kunde siges det mindste imod ham hverken
som Lærer eller som Menneske. Han var
en udmærket dygtig Lærer og en Hæders-
mand i hele sin Færd. Kun det ene havde
man imod ham, at Sogneraadet havde
stillet ham som Nr. 1, fordi han havde de